

Možnosti využití prostředků z ERDF pro podporu MSP se zaměřením na chráněné dílny

Helena Bačíková

Bakalářská práce
2006

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav veřejné správy a regionálního rozvoje
akademický rok: 2005/2006

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Helena BAČÍKOVÁ**
Studijní program: **B 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**

Téma práce: **Možnosti využití prostředků z Evropského fondu regionálního rozvoje pro podporu rozvoje Malého a středního podnikání se zaměřením na chráněné dílny**

Zásady pro vypracování:

1. Analyzujte druhy podpor pro malé a střední podniky v ČR.
2. Specifikujte Evropský fond regionálního rozvoje a možnosti využití jeho prostředků pro podporu malých a středních podniků a chráněných dílen.
3. Charakterizujte chráněné dílny a jejich hlavní účel.
4. Zjistěte podmínky nutné pro získání prostředků z Evropského fondu regionálního rozvoje.
5. Vyhodnoťte efektivitu chráněných dílen v České republice.

Rozsah práce: cca 40 stran
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

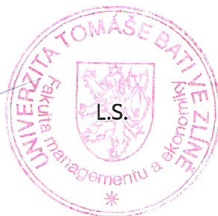
Seznam odborné literatury:

1. WOKOUN, R. Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie. Praha: VŠE, Fakulta národohospodářská. 2003. ISBN 80-245-0517-7.
2. Webové stránky ministerstva financí – www.mfcr.cz
3. Webové stránky ministerstva práce a sociálních věcí – www.mpsv.cz
4. Webové stránky se zajímavostmi o Evropské unii – www.vokac.cz
5. Webové stránky Zastoupení Evropské komise v České republice – www.evropska-unie.cz

Vedoucí bakalářské práce: doc. RNDr. René Wokoun, CSc.
Ústav veřejné správy a regionálního rozvoje
Datum zadání bakalářské práce: 13. března 2006
Termín odevzdání bakalářské práce: 19. května 2006

Ve Zlíně dne 13. března 2006

doc. PhDr. Vnislav Nováček, CSc.
děkan

doc. RNDr. René Wokoun, CSc.
ředitel ústavu

ABSTRAKT

V této bakalářské práci se zabývám Evropským fondem regionálního rozvoje (ERDF), podporami pro malé a střední podniky, zaměstnáváním zaměstnanců se změněnou pracovní schopností a s tím souvisejícími chráněnými dílnami.

V teoretické části popisuji a rozebírám výše zmíněná témata a v praktické porovnávám teorii se skutečností. Zjišťuji aktuální stav týkající se podpor pro malé a střední podnikání. Analyzuji slabé a silné stránky u zakládání chráněných dílen a vyhodnocuji efektivitu chráněných dílen v České republice.

Závěrem vyjadřuji svůj vlastní názor na problematiku a uvádím doporučení, ke kterým jsem během studia dospěla.

Klíčová slova: malé a střední podniky, Evropský fond regionálního rozvoje, chráněná dílna, zaměstnanci se změněnou pracovní schopností, podpory pro malé a střední podniky.

ABSTRACT

In this Bachelor Thesis I am engaged with European Research and Development Fund (ERDF), supporting Small and Medium-sized Enterprises, employing people with reduced working ability, and protected workshops which are connected with it.

In the theoretical part I describe topics mentioned above, in the practical part I compare theory and reality. I find out current situation in supporting Small and Medium-sized Enterprises. I also analyze strong and weak features founding protected workshops, and I evaluate efficiency of protected workshops in the Czech Republic.

At the end I express my own opinion about problems above and I imply recommendations which I have come to during my studies.

Keywords: Small and Medium-sized Enterprises, European Research and Development Fund (ERDF), protected workshops, people with reduced working ability, supporting Small and Medium-sized Enterprises.

PODĚKOVÁNÍ

Tímto chci poděkovat všem, kdo mi pomáhali jak po celou dobu studia na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně, tak při psaní bakalářské práce.

Jejich pomoc se většinou netýkala přímo studia, ale velmi mi pomohli utvořit volný čas, ve kterém jsem se mohla věnovat studiu a bakalářské práci. Nejvíce mi pomohli hlídáním dětí, což určitě bylo přínosem nejen pro mě, ale také pro mé děti.

Hlavně chci poděkovat mému manželovi, dětem, své mamince, babičce Falešníkové, sestře Julince, kamarádce Pajce a mamince mého manžela.

Také chci poděkovat panu Ing. Emilu Vašíčkovi, který je oponentem mé bakalářské práce a v neposlední řadě chci vzpomenout i doc. RNDr. René Wokouna, CSc, který je vedoucí mé bakalářské práce.

Mockrát děkuji i panu Jiřímu Kubálkovi, který mi pomohl s překladem do angličtiny a také paní Lysákové Mileně z Úřadu práce v Hodoníně.

Děkuji také všem, kdo se snaží aby náš svět byl lepší.

Motto

„Představte si život jako hru, kde 24 hodin denně žonglujete s pěti míčky: práce, rodina, zdraví, přátelé a smysl života a snažíte se je udržet ve vzduchu.“

Dave Logan

Motto

„Imagine your life like a game, where you juggle for 24 hours a day with five balls: job, family, health, friends and sense of life and you try to keep them up in the air.“

Dave Logan

OBSAH

ÚVOD	4
I TEORETICKÁ ČÁST	6
1 EVROPSKÝ FOND REGIONÁLNÍHO ROZVOJE	7
1.1 ERDF.....	7
1.2 HLAVNÍ OBLASTI POLITIKY ERDF	7
1.3 OPERAČNÍ PROGRAMY FINANCOVANÉ Z ERDF.....	10
1.3.1 OP PP	10
1.3.2 SROP.....	14
2 MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY	16
2.1 ČLENĚNÍ MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ	16
2.1.1 Podle doporučení ES	16
3 VÝZNAM MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ	18
3.1 SPOLEČENSKÉ A EKONOMICKÉ PŘÍNOSY	18
3.2 CHARAKTERISTICKÉ RYSY	19
3.3 FAKTA O MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNICÍCH	19
3.4 OMEZENÍ MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ	20
4 DRUHY PODPOR PRO MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY	22
4.1 INFORMAČNÍ PODPORA	23
4.1.1 Vládní organizace.....	23
4.1.2 Nevládní organizace.....	24
4.2 FINANČNÍ PROGRAMY PODPORY PODNIKÁNÍ.....	26
4.2.1 Vládní podpora podnikání.....	26
4.2.2 Vládní podpora exportu.....	29
4.2.3 Privátní služby - bankovní.....	29
5 CHRÁNĚNÁ DÍLNA A OSOBY SE ZPS	31
5.1 CHRÁNĚNÁ PRACOVNÍ DÍLNA	31
5.2 CHRÁNĚNÉ PRACOVNÍ MÍSTO.....	35
5.3 ZAMĚSTNÁVÁNÍ OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM	38
5.4 PŘÍSPĚVEK NA PODPORU ZAMĚSTNÁVÁNÍ OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM.....	39
II PRAKTICKÁ ČÁST	41
6 MOŽNOSTI VYUŽITÍ PROSTŘEDKŮ Z ERDF	42
6.1 ČERPÁNÍ PROSTŘEDKŮ Z ERDF	42
7 MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKÁNÍ V ČR	44

7.1	VÝVOJ POČTU MSP	44
7.2	SROVNÁNÍ VÝKONŮ V MSP A VELKÝCH PODNICÍCH	46
7.3	SWOT ANALÝZA PODNIKATELSKÉHO PROSTŘEDÍ A ROZVOJE PODNIKÁNÍ	48
7.4	STRATEGIE ROZVOJE EKONOMIKY ČR	52
8	EFEKTIVITA CHRÁNĚNÝCH DÍLEN V ČR.....	53
	ZÁVĚR	57
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	59
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	60
	SEZNAM GRAFŮ	61
	SEZNAM TABULEK.....	62
	SEZNAM PŘÍLOH.....	63

ÚVOD

Jako téma své bakalářské práce jsem si vybrala: „Možnosti využití prostředků z Evropského fondu regionálního rozvoje pro podporu rozvoje malého a středního podnikání se zaměřením na chráněné dílny“.

Cíl práce

Cílem mé bakalářské práce je zjistit a analyzovat druhy podpor malého a středního podnikání (MSP) a jejich dostupnost.

Porovnat vývoj malého a středního podnikání v uplynulých letech.

Analyzovat podpory z Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF) malým a středním podnikům.

Zjistit dnešní stav týkající se vytváření chráněných dílen a zaměstnávání zaměstnanců se změněnou pracovní schopností.

Jakým způsobem jsou podporovány chráněné dílny, z jakých fondů a zda se v dnešní době vyplatí je zřizovat.

Důvody zvolení tohoto tématu

Prvním důvodem mého výběru byla skutečnost, že již od mládí se pohybuji v prostředí malého a středního podnikání.

Druhým důvodem byly časté diskuze o různých podporách pro toto podnikatelské prostředí, které jsou slyšány ve sdělovacích prostředcích. Proto jsem se rozhodla, že se budu zabývat možnostmi podpor pro malé a střední podnikání.

I zaměření na chráněné dílny má svůj dobrý význam. Také toto téma je v mém okolí hodně diskutované a zajímalo mě tedy, jak je tomu doopravdy. Zda jsou skutečně podporovány osoby se změněnou pracovní schopností i jejich zaměstnávání.

V bakalářské práci nejdříve vysvětlím základní pojmy, dále uvedu čtenáře blíže do problematiky a nastíním dnešní situaci malých a středních podniků.

V praktické části zhodnotím opravdové možnosti i úskalí využívání podpor. Při bližším pohledu na chráněné dílny a zaměstnávání zaměstnanců se změněnou pracovní schopností poukážu na dnešní situaci, právní stránku a možnosti podpory.

Dále se v praktické části zabývám otázkou, zda se vyplatí zaměstnávat zaměstnance se změněnou pracovní schopností a zakládat chráněné dílny.

V současné době je velmi diskutované téma podpor malého a středního podnikání.

Teorie a praxe se však velmi liší a z tohoto důvodu jsem si právě toto téma vybrala.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 EVROPSKÝ FOND REGIONÁLNÍHO ROZVOJE

1.1 ERDF

ERDF je finančním nástrojem Evropského společenství (ES), které přispívají k dosažení obecných cílů, stanovených v člancích 158-162 Smlouvy o založení ES.

Někdy se také hovoří o Evropském regionálním rozvojovém fondu, zkratka je ERDF. Byl založen v roce 1974 jako základní nástroj regionální politiky při financování pomoci zaměřené na pomoc nejvíce postiženým oblastem a ke snižování rozdílů mezi regiony.

[1]

Je určen na podporu rozvoje a strukturálních změn zaostávajících regionů a k přeměně upadajících oblastí; rovněž přispívá na podporu trvale udržitelného rozvoje a vytváření trvale udržitelných pracovních příležitostí. Dodnes je objemem finančních prostředků největším fondem.¹

1.2 Hlavní oblasti politiky ERDF

Hlavními oblastmi politiky ERDF jsou:

- Produktivní investice k vytvoření nebo zachování permanentních pracovních míst.
- Investice do infrastruktury.
- Rozvoj endogenního potenciálu podporováním lokálního rozvoje a aktivit malého a středního podnikání:
  - Podpora služeb pro podniky, zvláště v oblasti managementu, marketingu, výzkumu a služeb společných pro více podniků.

---

¹Viz Fondy Evropské unie <<http://strukturalni-fondy.cz/>>

- Financování transferu technologií, včetně transferu informací a sběru informací, spolupráce mezi podniky a výzkumnými pracovišti a financování zavádění inovací v podnicích.
  - Podpora přístupu podniků k úvěrům a půjčkám vytvořením příslušných finančních nástrojů.
  - Přímá investiční pomoc podnikům.
  - Podpora infrastruktury nezbytné pro lokální rozvoj.
  - Pomoc organizačním strukturám poskytujícím služby pro vytváření nových pracovních míst, ale nejsou financovány z Evropského sociálního fondu.
- Technická pomoc.

ERDF byl založen v roce 1975 a v současnosti se zaměřuje na:

- Produktivní prostředí, především růst konkurenceschopnosti malých a středních firem a zvyšování atraktivity regionů zvláště zlepšení standardu jejich infrastruktury.
- Výzkum a rozvoj technologií, především zavádění nových technologií, inovací a posilování technologických a výzkumných kapacit pro regionální rozvoj.
- Rozvoj informační společnosti
- Rozvoj cestovního ruchu a investic do kultury, včetně ochrany kulturního a přírodního dědictví, s podmínkou, že budou vytvořena nová trvalá pracovní místa.
- Ochranu a zlepšení životního prostředí, zvláště preventivní akce podporující ekonomický rozvoj, čisté a účinné využití energií a rozvoj obnovitelných energetických zdrojů.

- Rovnost mezi muži a ženami v oblasti zaměstnání, jednak zakládáním firem, jednak prostřednictvím infrastruktury nebo služeb schopných sladit rodinný a pracovní život.
- Nadnárodní, přeshraniční a mezinárodní spolupráci k trvale udržitelnému regionálnímu a lokálnímu rozvoji. [1]

1.3 Operační programy financované z ERDF

Na podporu malého a středního podnikání je zaměřen hlavně OP Průmysl a podnikání.

Také SROP je financován z ERDF, ale na podporu malého a středního podnikání je vyčleněna jen určitá část. Protože OP Infrastruktura je pro střední a malé podnikání určen jen z velmi nepatrné části, zabývat se jím v této bakalářské práci nebudu.

Název OP	OP	ERDF	ESF	EAGGF	FIFG
OP Průmysl a podnikání (MPO)	17,94	17,94			
OP Infrastruktura (MŽP)	16,94	16,94			
OP Rozvoj lidských zdrojů (MPSV)	21,920		21,92		
OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství (MZe)	11,96			11,46	0,50
SROP (MMR)	31,24	27,99	3,25		
OP celkem	100,00	62,87	25,17	11,46	0,50

Tabulka 1. : Přehled operačních programů a jejich vazba na příslušné strukturální fondy²

1.3.1 OPPP

Operační program průmysl a podnikání (OPPP), jehož cílem je zachovat a dále rozvíjet konkurenceschopný a efektivně vyrábějící průmyslový potenciál, účinně přispívat ke zvyšování

---

² Údaje v tabulce jsou uvedeny v %; v závorce uvedeny resorty v jejichž gesci jsou řídicí orgány jednotlivých Opů. Z ESF (Evropského sociálního fondu) je podporováno zaměstnávání občanů se ZPS. Viz www.mpo.cz

hospodářské výkonnosti výrobní základny a podpořit potřebné strukturální změny průmyslu tak, aby ČR na konci následující programovací periody přestala být jako celek méně rozvinutým regionem EU. Pomoc se soustředí na rozvoj malých a středních podniků, podporu inovačních aktivit v průmyslu, výrobní, technickou, ekonomickou a organizační restrukturalizaci podniků, oborů a odvětví a trvalé snižování nákladů, v podmínkách ČR zejména cestou zvyšování efektivnosti využití energií.

[11]

Programy OPMP zajišťují komplexní podporu především malého a středního podnikání, s využitím prostředků strukturálních fondů EU a jsou zaměřeny zejména na podporu:

- budování a rozvoj průmyslového výzkumu a vývoje a jeho propojení s terciální sférou,
- podnikatelských nemovitostí,
- školících středisek pro odborné vzdělávání,
- rozvoje výrobní základny malých a středních podnikatelů,
- využívání netradičních zdrojů energie malými a středními podnikateli.

Podle současné alokace zdrojů se pro OPMP předpokládá uvolnění přibližně 17,94 % všech zdrojů určených na strukturální politiku v ČR, což představuje 260 852 tis. Euro. Tyto evropské finance doplňují i prostředky státního rozpočtu (75% EU, 25% státní rozpočet).

Pro podnikatelské subjekty činí podpora nejvýše 46 % uznatelných nákladů projektu. Samotná minimální a maximální výše podpory se bude lišit u jednotlivých programů implementovaných v rámci OPMP.

[7]

OPPP zahrnuje celkem tři priority³

Priorita 1 – Rozvoj podnikatelského prostředí by se měla stát hlavní prioritou OPPP, pokrývající opatření týkající se rozvoje nových a modernizace stávajících průmyslových lokalit a rozvoje podnikatelských center, infrastruktury v oblasti výzkumu a vývoje, transferu technologií, energetické infrastruktury a modernizace institucionální struktury pro podporu podnikání. V rámci této priority jsou vyhlášeny programy Prosperita, Reality, Školicí střediska a Klastry.

Priorita 2 – Rozvoj konkurenceschopnosti podniků se soustředí zejména na přímou investiční podporu firem a poradenské služby, na rozvoj konkurenceschopnosti podniků, při specifické pozornosti malým a středním podnikům. V rámci této priority jsou vyhlášeny programy Start, Kredit, Rozvoj, Marketing, Inovace a Úspory energií.

Priorita 3 – Technická pomoc zahrnuje veškeré podpůrné aktivity prováděné na úrovni Řídícího orgánu i na regionální úrovni s cílem podpořit účinnost prováděné podpory, zlepšit kvalitu prováděných intervencí a zvýšit efektivnost využití komunitárních prostředků, tj. efektivní řízení OPPP, jeho propagaci a hodnocení programu a projektů.

---

³ Viz www.czechinvest.org

Stručné informace k zaměření jednotlivých programů OPPT:

- **PROSPERITA** - podpora infrastruktury průmyslového vývoje, zejména vědeckotechnických parků, podnikatelských inkubátorů a center pro transfer technologií;
- **REALITY** - podpora projektů přípravy, rozvoje a regenerace průmyslových zón, podnikatelských nemovitostí;
- **ŠKOLÍCÍ STŘEDISKA** - podpora projektů stavební rekonstrukce a modernizace stávajících objektů firemních školících zařízení, dále projekty výstavby a vybavení nových oborových školících zařízení sloužících pro vzdělávání více podnikatelských subjektů;
- **KLASTRY** - podpora projektů zakládání a rozvoje odvětvových sdružení, tzv. klastrů, na regionální i nadregionální úrovni;
- **MARKETING** - podpora zvyšování konkurenceschopnosti českých firem na zahraničních trzích formou podpory získávání marketingových informací, tvorby propagačních materiálů, účasti na výstavě nebo veletrhu v zahraničí;
- **START** - podpora realizace podnikatelských záměrů (pořízení hmotného i nehmotného majetku, popř. i financování zásob) fyzických i právnických osob vstupujících do podnikání poprvé nebo s delším časovým odstupem;
- **KREDIT** - podpora realizace rozvojových podnikatelských projektů malých podnikatelů s kratší historií (pořízení hmotného i nehmotného majetku, popř. i financování zásob);
- **ROZVOJ** - podpora rozvoje konkurenceschopnosti MSP ve fázi růstu, tzn. podpora zvyšování technologické úrovně i zdokonalování procesů, jako například zavádění certifikací a mezinárodních standardů;
- **INOVACE** - podpora projektů zaměřených na zvýšení technických a užitných hodnot výrobků a služeb, či zvyšujících efektivnost procesů výroby a poskytování služeb, nebo na zavedení pokrokových metod řízení, provedení významných změn organizační struktury či změn ve strategické orientaci podnikatele či jiných netechnických inovací;
- **ÚSPORY ENERGIE** - podpora projektů vedoucích ke snižování energetické náročnosti v průmyslových podnicích pomocí snížení energetické náročnosti procesů spojených s výrobou,

přeměnou a rozvodem energie, nových technologií zpracování energetických surovin, zavádění kombinované výroby elektřiny a tepla (kogenerace) apod;

- **OBNOVITELNÉ ZDROJE ENERGIE** - podpora projektů zavádění výroby elektrické energie nebo tepla z obnovitelných zdrojů energie, jako např. projekty výstavby, obnovy nebo rekonstrukce zařízení na využívání obnovitelných zdrojů energie, projekty kombinované výroby elektřiny a tepla využívající k výrobě obnovitelný zdroj energie apod. [6]

Implementační agenturou OPPP je příspěvková organizace MPO CzechInvest. Pro konkrétní poradenskou a informační podporu podnikatelů při přípravě projektů byla ustavena síť regionálních kanceláří se sídlem v krajských městech ČR. Realizačními agenturami jsou CzechInvest, CzechTrade, Česká energetická agentura a Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s.

1.3.2 SROP

Společný regionální operační program (SROP) podporuje především aktivity, jejichž realizace z hlediska platné české legislativy spadá do působnosti obcí nebo krajů. Tím se tento program odlišuje od zbývajících operačních programů, které se zaměřují na realizaci opatření, jež jsou převážně v působnosti státu. Cílem SROP je především dosažení trvalého hospodářského růstu i růstu kvality života obyvatel regionů prostřednictvím nových ekonomických aktivit s důrazem na tvorbu pracovních míst v regionálním i místním měřítku, na zlepšení kvality infrastruktury a životního prostředí, na všeobecný rozvoj lidských zdrojů a na prohlubování sociální integrace.

Na základě stanovených cílů SROP, hlavních strategických směrů, jejich naplnění a výběru klíčových problémů vyžadujících podporu z veřejných zdrojů, bylo vymezeno 5 priorit:

- Regionální podpora podnikání naplňovaná opatřeními Podpora podnikání ve vybraných regionech.

- Regionální rozvoj infrastruktury naplňovaná opatřeními Rozvoj dopravy v regionech, Rozvoj informačních a komunikačních technologií v regionech a Regenerace a revitalizace vybraných měst.
- Rozvoj lidských zdrojů a sociální integrace v regionech naplňovaná opatřeními Infrastruktura pro rozvoj lidských zdrojů v regionech, Podpora sociální integrace v regionech a Posílení kapacity místních a regionálních orgánů při plánování a realizaci programů.
- Rozvoj cestovního ruchu naplňovaná opatřeními Rozvoj služeb pro cestovní ruch a Rozvoj infrastruktury pro cestovní ruch.
- Technická pomoc. [2]

Řídícím orgánem programu je Ministerstvo pro místní rozvoj; zprostředkujícím subjektem v období implementace je Centrum pro regionální rozvoj ČR, MMR, Sekretariáty Regionálních rad, Agentura pro podporu podnikání a investic Czechinvest.

Dále jsou zřízeny regionální rady, celkem 7 orgánů podle jednotlivých regionů NUTS 2, na které ministerstvo deleguje výkon některých řídicích funkcí, týkající se výběru projektů a realizace SROP v rámci jednotlivých regionů NUTS 2. Regionální rady budou plnit úlohu tzv. zprostředkujícího subjektu. Řízení SROP bude pod kontrolou monitorovacího výboru, který si pro specifické činnosti monitorování zřídí v jednotlivých regionech soudržnosti monitorovací podvýbory.

Na realizaci programu je v období 2004 – 2006 z veřejných rozpočtů určeno celkem 598 929 tis. EUR, z toho 454 333 tis. EUR ze strukturálních fondů EU. Na realizaci priority 1 Regionální podpora podnikání je v období 2004 – 2006 určeno celkem 60 184 tis. EUR, z toho 45 138 tis. EUR ze strukturálních fondů EU. [7]

2 MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY

2.1 Členění malých a středních podniků

Existuje více variant v členění malých a středních podniků. Většinou se liší podle toho, k jakému účelu toto členění slouží.

V roce 2004 byla Parlamentem ČR schválena novela zákona o podpoře malého a středního podnikání. Novelizovaný zákon byl publikován ve Sbírce zákonů č. 690/2004 dne 9. 12. 2004 s účinností dnem vyhlášení. Touto novelou zákona byla sjednocena definice malých a středních podnikatelů s definicí Evropské unie pro tento sektor, která je platná od 1. 1. 2005. [12]

2.1.1 Podle doporučení ES

Malé a střední podniky (MSP) v souladu s nařízením (ES) č. 364/2004, které nahrazuje přílohu č. 1 nařízení Komise (ES) č. 70/2001.

a) Za drobného podnikatele (mikropodnik) se považuje podnikatel, pokud:

- zaměstnává méně než 10 zaměstnanců,
- jeho aktiva, uvedená v rozvaze, nebo čistý obrat za poslední uzavřené účetní období nepřesahují korunový ekvivalent 2 mil. EUR.

b) Za malého podnikatele:

- zaměstnává méně než 50 zaměstnanců,
- jeho aktiva, uvedená v rozvaze, nebo čistý obrat za poslední uzavřené účetní období nepřesahují korunový ekvivalent 10 mil. EUR.

c) Za středního podnikatele:

- zaměstnává méně než 250 zaměstnanců,

- jeho aktiva, uvedená v rozvaze, nepřesahují korunový ekvivalent částky 43 mil. EUR nebo má čistý obrat za poslední uzavřené účetní období nepřesahující korunový ekvivalent 50 mil. EUR.

Malý a střední podnikatel, který zahajuje podnikání, stanoví hodnoty uvedené v odstavci 2, respektive odstavci 3, vlastním kvalifikovaným odhadem. Tyto hodnoty se stanoví pro první účetní období, ve kterém bude provozována podnikatelská činnost po celé účetní období.

3 VÝZNAM MALÝCH A STŘEDNÍCH PODNIKŮ

Skutečností je, že ve struktuře všech podniků tvoří malé a střední podniky drtivou většinu. V Evropě existuje 19 milionů malých a středních podniků, které představují 99,8 % všech podniků v EU a zaměstnávají více než 74 milionů lidí, což je více jak polovina z celkového počtu zaměstnanců.

Podíl na HDP je již jen kolem 37,5 %. Přesto MSP představují velký potenciál. Viz níže.

3.1 Společenské a ekonomické přínosy

Málokdo z nás si uvědomuje, že malé a střední podniky garantují nejběžnější svobody. Dávají šanci k svobodnému uplatnění občanů – podnikatel , dávají šanci k samostatné realizaci lidí v produktivním procesu. Malí a střední podnikatelé nemohou na sebe strhnout moc, nemohou dosáhnout monopolního postavení. Jsou vlastně protipólem ekonomické i politické moci. Lidé se v těchto firmách učí přežít a učí se odpovědnosti, protože jakýkoliv omyl pro ně znamená pád a vlastní ztrátu. Důsledky neúspěchu nese podnikatel sám.

Existence malých a středních firem stabilizuje společnost, neboť jakákoli výrazná politická nejistota a radikální proudy jsou pro ně zdrojem rizik. Také pro ně není typické, aby byly vlastněny zahraničními subjekty. Reprezentují tedy místní kapitál, místní vlastnické poměry. Efekty z podnikání zůstávají v daném regionu, popř. státě.

Obvyklá cesta, jak rychle ekonomicky oživit region vede přes podporu rozvoje malých a středních podniků v dané oblasti. Tyto podniky jsou mnohem těsněji svázány s daným regionem, poskytují zde zaměstnanost, ekonomické přínosy, stávají se sponzory různých charitativních akcí, jsou méně anonymní a tedy pod veřejnou kontrolou. Dotvářejí také urbanizaci měst a vesnic a naopak podle výstavby a upravenosti venkova můžeme usuzovat na úroveň rozvoje malého a středního podnikání.

3.2 Charakteristické rysy

Charakteristickým rysem malých a středních podniků, který je vysoce ceněn, je jejich flexibilita, dynamičnost a pohotové přizpůsobování se měnícím se skutečnostem. Jsou protipólem multinárodních, globálních a monopolních korporací a nositeli nesčetných drobných inovací, adaptací na proměnlivé potřeby spotřebitele. Navíc se mohou angažovat v okrajových oblastech trhu, které nejsou pro větší podniky zajímavé.

Řada malých a středních podniků ovšem velice úzce spolupracuje s velkými podniky jako jejich subdodavatelé. Není tajemstvím, že automobilky běžně nakupují od svých dodavatelů cca 60 % komponentů a že mezi těmito dodavateli, stejně jako mezi dodavateli služeb, jsou malé a střední podniky. Právě tak řada stavebních finalistů nedisponuje všemi profesemi a ve stále větším rozsahu jsou využíváni jako subdodavatelé specializovaných stavebních činností malí a střední dodavatelé.

3.3 Fakta o malých a středních podnicích

Provozní činnosti malých a středních podniků by měly být méně náročné na energie a suroviny a také administrativa je méně rozsáhlá. Toto má pro malé a střední podniky řadu praktických důsledků:

- Dovolují dosahovat konkurenční ceny i při výrobě v malých sériích, kdy není možné využít přínosů z ekonomiky rozsahu,
- Mnohem citlivěji mohou reagovat na potřeby trhu a změny ekonomických podmínek (nemají tak výraznou ekonomickou a výrobní setrvačnost),
- Kapitálová náročnost na jedno pracovní místo je často mnohem nižší.

Současný sektor malých a středních podniků v České republice se podílí na tvorbě hrubého domácího produktu více než z 37 %, na výkonech a přidané hodnotě více než z 50 %,

zabezpečuje z 60 % zaměstnanost. Tento sektor často absorbuje pracovní síly uvolněné velkými podniky a jeho rozvoj je v řadě regionů nositelem zaměstnanosti.

[2]

3.4 Omezení malých a středních podniků

V uplynulých letech dosáhly malé a střední podniky řady pozitivních změn, přesto mají a zřejmě v budoucnosti i nadále budou mít určitá omezení:

- Mají mnohem menší ekonomickou sílu, v řadě případů obtížný přístup ke kapitálu a tím i omezující možnost rozvojových kapacit.
- Mají slabší pozici ve veřejných soutěžích o státní zakázky.
- Jsou vyloučeny z podnikání, kde je třeba velkých investic.
- Nemohou si běžně dovolit zaměstnávat špičkové vědce, manažery, obchodníky.
- Ačkoliv jsou malé a střední podniky charakterizovány jako nositelé vysokého počtu inovací, obvykle se jedná o inovace nižších řádů.
- Nejsou schopny plně monitorovat a zejména využívat existující dostupné znalosti.
- Mohou být ohroženy chováním velkých, často nadnárodních podniků a obchodních řetězců prosazujících dumpingové ceny.
- Rostoucí počet a změny právních předpisů i dodržování příslušných správních aktů klade na podnikatele nemalé požadavky.

**Počet ekonomicky aktivních malých a středních podniků
v letech 2003 a 2004**

2003	Počet podniků			podíl počtu MSP na celkovém počtu podniků v ČR
	právnícké osoby 0-249 zam.	fyzické osoby 0-249 zam.	celkem MSP	
				%
Průmysl	25 641	131 608	157 249	99,41
Stavebnictví	6 517	88 756	95 273	99,93
Obchod	55 250	194 857	250 107	99,95
Pohostinství	4 689	47 639	52 328	99,96
Doprava	5 173	40 531	45 704	99,79
Peněžnictví	901	28 998	29 899	99,90
Služby	46 691	268 791	315 482	99,96
Zemědělství	3 578	39 167	42 745	98,94
Celkem	148 440	840 347	988 787	99,81

propočty MPO z údajů ČSÚ

Tabulka 2. Počet ekonomicky aktivních MSP v roce 2003

Počet podniků				
2004	právnícké osoby 0-249 zam.	fyzické osoby 0-249 zam.	celkem MSP	podíl počtu MSP na celkovém počtu podniků v ČR
%				
Průmysl	25 687	133 263	158 950	99,42
Stavebnictví	6 457	92 818	99 275	99,93
Obchod	53 699	204 372	258 071	99,95
Pohostinství	4 742	47 630	52 372	99,97
Doprava	5 387	41 468	46 855	99,79
Peněžnictví	1 114	23 498	24 612	99,88
Služby	43 793	260 894	304 687	99,94
Zemědělství	3 845	43 465	47 310	99,90
Celkem	144 724	847 408	992 132	99,85

Tabulka 3. Počet ekonomicky aktivních MSP v roce 2004⁴

⁴ Uvedené statistické údaje vycházejí z údajů Ministerstva průmyslu a obchodu ČR, viz www.mpo.cz

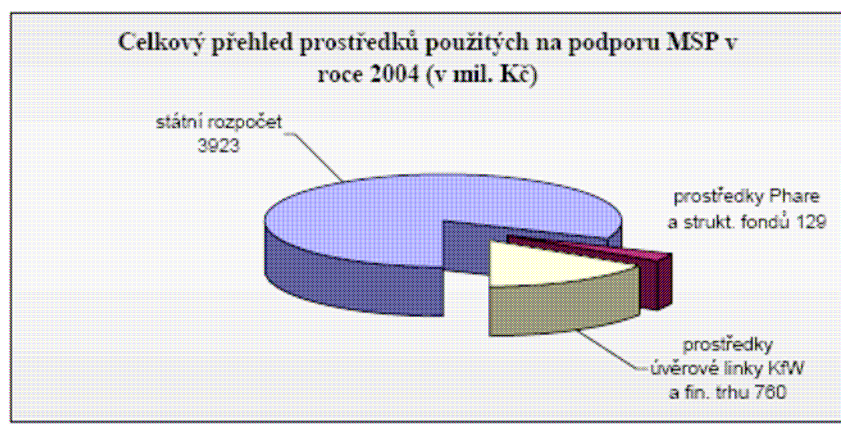
4 DRUHY PODPOR PRO MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY

Obecně můžeme tyto podpory rozdělit do dvou skupin:

- ❖ Informační podpora.
- ❖ Finanční podpora.

Z hlediska původu lze subjekty poskytující oba výše uvedené typy podpor rozdělit do tří skupin:

- Vládní organizace zaměřené na poskytování různých služeb podnikatelům.
- Nevládní organizace na bázi zpravidla neziskových organizací.
- Podnikatelské subjekty.

Graf 1. Celkový přehled prostředků použitých na podporu MSP⁵

---

⁵ Zdroje čerpány z internetové publikace viz: <<http://www.mpo.cz/dokument6062.html>> , Koncepce podpory malého a středního podnikání 2005-2006

4.1 Informační podpora

4.1.1 Vládní organizace

Vládní instituce, zejména Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (MPO), vytvořily řadu institucí, které mají poskytovat zvýhodněné poradenské služby i podnikatelům ze sektoru malého a středního podnikání. Tyto programy mají celostátní působnost.

Vedle toho z úrovně Ministerstva pro místní rozvoj ČR (MMR) jsou iniciovány programy podpory určené příslušným regionům, popř. přeshraniční spolupráci.

CzechInvest je organizace zřízená MPO jako národní rozvojová agentura podporující restrukturalizaci průmyslu ČR.⁶

Regionální poradenská a informační centra (RPIC) a podnikatelská a inovační centra (BIC)⁷ byla zřízena po vzoru zemí Evropské unie. Poradenské a informační služby jsou dotovány ze státního rozpočtu, popř. dalších programů podpory malých a středních podniků, takže tyto služby jsou obvykle poskytovány za příznivější ceny než v případě využití privátních poradenských služeb.

CzechTrade je též organizace zřízená MPO jako agentura na podporu obchodu. Hlavním cílem je prosazování a upevňování pozic českých exportérů na zahraničních trzích.

Design centrum (DC ČR) zabezpečuje expertizní, hodnotící a srovnávací činnosti úrovně designu, především v předvýrobní etapě a poskytuje podnikatelské sféře informační, poradenské, popularizační a vzdělávací služby k rozvoji a uplatňování designu ve výrobě, obchodu a službách.

---

⁶ Od počátku roku 2004 CzechInvest sdružuje tři původně samostatné organizace – Agenturu pro rozvoj podnikání (ARP), Agenturu pro rozvoj průmyslu ČR (CzechIndustry) a Českou agenturu pro zahraniční investice (CzechInvest).

⁷ V současnosti v ČR působí 35 RPIC a 5 BIC.

Národní vzdělávací fond (NVF) je nezávislá nezisková organizace založená Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR, která podporuje programy rozvoje celoživotního vzdělávání, zvyšování kvality a efektivnosti lidských zdrojů a poskytuje odbornou pomoc firmám a institucím v rozvíjení lidského kapitálu. Financován je ze státních prostředků a z Evropské unie.

Centrum pro regionální rozvoj ČR (CRR ČR) je příspěvková organizace zřízená MMR ČR. Zabývá se realizací regionální politiky, přeshraniční spoluprací, informační činností a zabezpečuje výstavbu a provoz regionálního informačního systému (RIS) a integrovaného regionálního informačního systému (IRIS).

Informační portály. Vedle dílčích informačních zdrojů uvedených na webových stránkách příslušných vládních institucí existují samostatné státní informační portály určené podnikatelské veřejnosti:

- www.businessinfo.cz – integrovaný systém informací, portál má být vstupní branou a jednotným on-line informačním místem na internetu pro podnikatele a exportéry.
- www.crr.cz – EIC – Euro Info Centrum, v současné době je na území ČR celkem 6 Euro Info Center.

4.1.2 Nevládní organizace

Hospodářská komora (HK) je členěna regionálně i oborově (profesní společenstva, svazy, asociace). Kromě etického a odborného dohledu slouží komora dále jako poskytovatel odborných informačních služeb pro své členy. Také poskytuje právní, legislativní, celní a certifikační služby. Sem patří i ověřování průvodních dokladů pro export zboží.

Agrární komora (AK) slouží podnikatelům v zemědělství, potravinářství a lesnictví. Plní obdobné funkce jako hospodářská komora, navíc sleduje a vydává stanoviska k problematice ochranných tendencí týkajících se trhu se zemědělskými produkty potravinami.

Obě výše uvedené komory jsou institucemi zřízenými ze zákona⁸, které založily **Rozhodčí soud** k řešení obchodních sporů, jež mohou nastat mezi jejich členy.

Svaz obchodu ČR je zastáncem podnikatelských zájmů a potřeb a nabízí řadu služeb pro podnikatele z odvětví obchodu, pohostinství, ubytování a cestovního ruchu.

Svaz průmyslu a dopravy ČR je dobrovolná, na vládě, politických stranách a odborech nezávislá organizace, sdružující zaměstnavatele a podnikatele v České republice z oblasti průmyslu a dopravy.

Asociace malých a středních podnikatelů a živnostníků ČR je dobrovolným účelovým a profesním sdružením právnických osob, které působí v různých průmyslových oborech. Chce přispívat k rozvoji malého a středního podnikání zejména cestou:

- Zlepšování podnikatelského prostředí.
- Dostupnosti finančních prostředků.
- Nabídky širších a kvalitnějších informací.
- Reprezentování zájmu svých členů vůči vládním institucím i v zahraničí.

Sdružení podnikatelů České republiky (SP ČR) poskytuje informační a konzultační činnost, pomoc při navazování obchodních kontaktů tuzemsku a zahraničí, při zprostředkování výrobní kooperace pro tuzemské firmy, při řešení ekonomicko-právních vztahů, dále poradenství ve věci úvěrů apod.

Centrum pro evropskou integraci (CEBRE)⁹ působí v Bruselu při institucích Evropské unie. Jeho cílem je podpora domácích podnikatelských zájmů jak vůči orgánům Evropské unie, tak i vůči celoevropským oborovým a zaměstnavatelským federacím. Poskytuje informace o EU a její

---

⁸ Viz zákon č. 301/1992 Sb., o Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR

⁹ Vznik CEBRE iniciovala HR ČR, do jeho vzniku se dále zapojily Svaz průmyslu a dopravy ČR, Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů a CzechTrade.

legislativě. Dále nabízí firmám školení a pro jejich pracovníky odborné stáže v Bruselu, také zajišťuje pracovní schůzky u orgánů Evropské unie, včetně vyhledávání potenciálních zahraničních partnerů.

[2]

Inovační podnikání. V současnosti existuje několik nevládních organizací, které se zabývají inovačními aktivitami zaměřenými na vývoj technicky nového produktu (výrobku, technologie a služby) a jeho úspěšné uvedení na trh. Podnikatelé se v tomto směru mohou obrátit na:

- Asociaci inovačního podnikání ČR (AIP).
- Společnost vědeckotechnických parků ČR.
- České inovační centrum (CIRC – Czech Innovation Realy Centre).

Privátní organizace. Vedle vládních a neziskových organizací existuje na trhu velké množství podnikatelských subjektů, které nabízí řadu služeb, jež zasahují do různých sfér podnikání. Sem patří vedení účetnictví, daňové poradenství, zabezpečení požadavků bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, právní konzultace apod.

4.2 Finanční programy podpory podnikání

4.2.1 Vládní podpora podnikání

Podpora podnikání prošla v uplynulých patnácti letech vývojem. V současnosti má legislativní základ,¹⁰ podle něhož jsou podpory pro malé a střední podniky poskytovány prostřednictvím programů schválených vládou ČR.

Malé a střední podniky mají možnost získat podpory z prostředků státního rozpočtu pro své podnikatelské záměry:

---

¹⁰ Viz zákon č. 47/2002 Sb., o podpoře malého a středního podnikání.

- Z programů určených k tomuto účelu (tzn. Podpoře podnikání).
- Z dalších programů, které mohou v určitých směrech podpořit aktivity podnikatelských subjektů.

Konkrétní podoba podpory může mít formu:¹¹

- Záruky za bankovní úvěry, za leasing a návrhy na účast v obchodní veřejné soutěži.
- Příspěvky na úhradu úroků z bankovních úvěrů.
- Úvěry se sníženou úrokovou sazbou.
- Návraty finanční výpomoci.
- Příspěvky a dotace.

V České republice existuje právní rámec podpory zaměřený na malé a střední podnikání, ovšem jeho konkrétní podoba (typy programů, rozsah částek určených na podporu, poskytovatelé podpory apod.) se bude v jednotlivých letech lišit. Klíčovými vládními institucemi jsou Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (MPO), které nabízí zpravidla plošné programy podpory a Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR), které nabízí obvykle programy regionálního rozvoje.

Dalšími programy jsou:

Poznámka: Při vyhlášení programů podpory v souladu s ustanovením zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře, musí být programy podpory, jakožto forma veřejné podpory, před jejich schválením posouzeny Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (ÚOHS), aby se vyloučilo narušení hospodářské soutěže.

¹¹ Může se jednat o návratné i nenávratné prostředky či spoluúčast při financování. Obecně je možné konstatovat, že vládní finanční podpora je poskytována za příznivějších podmínek než u komerčních bank apod. V uplynulém období se na podporu z vládních prostředků vydávalo každoročně několik miliard korun. Dle analýzy [Ekonom 2003] podnikatelé spoléhají v podnikání na vlastní zdroje (69-74 %), dále na bankovní úvěry. Podporu z vládních prostředků využilo necelých 7 % podniků a podporu z fondů EU 2 % firem.

- Adresné programy vyhlášené Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR zaměřené např. na podporu průmyslového výzkumu a vývoje (administruje CzechIndustry), účasti na veletrzích a výstavách, rozvoj průmyslových zón, energetické programy – úspory energie a využití obnovitelných zdrojů apod.
- Programy iniciované Ministerstvem práce a sociálních věcí ČR zaměřené na podporu aktivní politiky zaměstnanosti a na zaměstnávání občanů se změněnou pracovní schopností.
- Projekty zaměřené na ochranu životního prostředí podporované Státním fondem životního prostředí (SFŽP), např. projekty v oblasti malých a středních zdrojů, které nahrazují spalování převážně pevných fosilních paliv.
- Programy Ministerstva zemědělství ČR zaměřené např. na podporu mimoprodukčních funkcí zemědělství, na uvádění půdy do klidu, na vývoj techniky a technologií zpracování a dále podpory z Podpůrného a garančního rolnického lesnického fondu (PGRLF) zaměřené na zvýšení efektivnosti a zlepšení struktury zemědělských a lesnických podniků.

Poznatky pro začínající i fungující podnikatele:

- Podpora podnikání ze státních prostředků bude v nadcházejících letech zachována. Programy byly a zřejmě i do budoucna budou určeny pro podnikatelské projekty, které mají charakter průmyslové, stavební nebo řemeslné výroby, služeb (včetně zdravotnických a lékařských) a obchodu. Zároveň se požaduje, aby byly realizovány na území ČR.
- Konkrétní podoba podpor a programů se bude lišit a je nezbytné změny průběžně monitorovat, např. na webových stránkách příslušných institucí.

Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s. (ČMZRB) je bankovní institucí, která je vedle řady běžných bankovních služeb pověřena realizací finančních podpor z úrovně státu, resp. Strukturálních fondů. Má pobočky v Praze, Brně, Ostravě, Hradci Králové, Plzni, regionální pracoviště má v Českých Budějovicích a informační místo ve Zlíně. Podpory malého a středního podnikání jsou poskytovány formou zvýhodněných záruk za úvěr, leasing, kapitálový vstup a za návrh do obchodní veřejné soutěže (program ZÁRUKA). Dále jsou poskytovány zvýhodněné

středně či dlouhodobé úvěry (programy KREDIT a START), příspěvky na úhradu úroků nebo programy (VESNICE a REGENERACE), ostatní příspěvky mohou být poskytovány na zvýšení zaměstnanosti (program SPECIAL), na získání certifikátu podle norem řady ISO 9000 nebo 14000, EMAS či značky shody s normou ČSN TEST (program TRH), popř. ostatní příspěvky na náklady spojené s kapitálovým vstupem (program ZÁRUKA) či vytvářením kooperačních sdružení (program KOOOPERACE). Prostředky jsou poskytovány ze státního rozpočtu na základě splnění podmínek stanovených v programech. [4]

4.2.2 Vládní podpora exportu

Aby byl výčet podpor pro malé a střední podnikání ucelený, zbývá nám ještě uvést vládní podporu exportu a úplně nakonec nesmíme zapomenout na služby, které nabízí soukromý sektor.

Česká exportní banka, a. s. (ČEB) je specializovanou bankovní institucí pro státní podporu vývozu. Jejím posláním je poskytovat státní podporu vývozu, a to poskytováním a financováním vývozních úvěrů a dalších služeb souvisejících s vývozem. Banka nabízí produkty krátkodobého financování vývozu, se splatností do dvou let, ale také středně a dlouhodobé financování se splatností 2-10let. Předpokladem poskytnutí exportního úvěru je splnění řady podmínek, mimo jiné: řádné placení daní a příspěvku na sociální a zdravotní pojištění, hodnota exportovaného zboží musí mít ze 60 % původ v tuzemsku. Pojištění pojistitelných vývozních úvěrových rizik je poskytováno Exportní garanční a pojišťovací společností, a. s. viz následující.

Exportní garanční a pojišťovací společnost, a. s. (EGAP) je součástí systému státní podpory exportu. Poskytuje pojišťovací služby všem vývozcům českého zboží bez rozdílu jejich velikosti, právní formy a objemu pojištěného vývozu. Tento typ pojištění je realizován se státní podporou.

Také nabízí pojištění tuzemských pohledávek. Jde o pojišťování proti krátkodobým komerčním rizikům nezaplacení v důsledku platební neschopnosti nebo platební nevůle domácího nebo zahraničního kupujícího. Tato činnost je vyloučena z jakékoliv podpory státu.

4.2.3 Privátní služby - bankovní

Finanční produkty z privátních zdrojů jsou pochopitelně realizovány na komerčním principu a v rozhodující většině je nabízí banky se zaměřením na financování podnikatelských aktivit

malým a středním podnikatelům. Většina bank nabízí vedení **běžných účtů**, či **kontokorentního úvěru** – nevýhodou je poměrně vysoká úroková sazba.

Spousta bank nabízí také **podnikatelské úvěry**, některé nabízí dokonce malým a středním podnikatelům při splnění určitých podmínek i jisté zvýhodnění úrokových sazeb. Doba vyřízení úvěru se v současnosti výrazně zkrátila.

V posledním období některé banky vytvořily ve svých strukturách zázemí pro poskytování **vývozních úvěrů** podnikatelům.

Fondy rizikového kapitálu jsou jen výjimečně k dispozici na podporu malého a středního podnikání. [11]

Czech Ventura Partners s. r. o. je poradenská společnost zabývající se vyhledáváním investičních příležitostí pro investory rizikového kapitálu, uzavíráním investic, jejich monitorováním až po závěrečný výstup. Kritéria žadatelů: jasná vlastnická struktura, kvalitní manažerský tým, potenciál dynamického růstu, dlouhodobě udržitelné konkurenční výhody společnosti, bez sektorové specializace, minoritní podíl ve společnosti, zastoupení fondu ve statutárním orgánu, výstup po 5-7 letech, výnos minimálně 25 %.

Mnohem rozšířenější je **leasing**. Vychází draž než klasický úvěr, ale díky jednoduššímu vyřizování, příznivým daňovým podmínkám i flexibilitě je podnikateli často upřednostňován před klasickým úvěrem.

5 CHRÁNĚNÁ DÍLNA A OSOBY SE ZPS

V této kapitole se zaměřím na chráněné dílny a zaměstnávání osob se změněnou pracovní schopností. Problematika začleňování jedinců s různým postižením do společnosti, je jedním ze zásad Evropské unie. Prostředky jsou čerpány z rozpočtu ČR a částečně z Evropského sociálního fondu (ESF). ERDF se přímo touto problematikou nezabývá.

Téma je spojeno s malými a středními podniky . V následujících kapitolách ukazují jakým způsobem.

5.1 Chráněná pracovní dílna¹²

(1) Chráněná pracovní dílna je pracoviště zaměstnavatele, vymezené na základě dohody s úřadem práce a přizpůsobené pro zaměstnávání osob se zdravotním postižením, kde je v průměrném ročním přepočteném počtu zaměstnáno nejméně 60 % těchto zaměstnanců. Chráněná pracovní dílna musí být provozována po dobu nejméně 2 let ode dne sjednaného v dohodě. **Na vytvoření chráněné pracovní dílny poskytuje úřad práce zaměstnavateli příspěvek.**

(2) Příspěvek na vytvoření chráněné pracovní dílny může maximálně činit osminásobek průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku na každé pracovní místo v chráněné pracovní dílně vytvořené pro osobu se zdravotním postižením a dvanáctinásobek této mzdy na pracovní místo pro osobu s těžším zdravotním postižením. Vytváří-li zaměstnavatel na základě jedné dohody s úřadem práce 10 a více pracovních míst v chráněné pracovní dílně, může příspěvek na vytvoření jednoho pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením činit maximálně desetinásobek a pro osobu s těžším zdravotním postižením maximálně čtrnáctinásobek výše uvedené průměrné mzdy.

(3) Příspěvek se poskytuje za podmínky, že zaměstnavatel nemá v evidenci daní zachyceny daňové nedoplatky, nemá nedoplatek na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění nebo na pojistném a na penále na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku

---

¹² § 76 zákona 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

zaměstnanosti, s výjimkou případů, kdy bylo povoleno splácení ve splátkách a není v prodlení se splácením splátek.

(4) Dohoda o vytvoření chráněné pracovní dílny obsahuje

- a) identifikační údaje účastníků dohody,
- b) charakteristiku a počet pracovních míst v chráněné dílně,
- c) závazek zaměstnavatele, že na vytvořených pracovních místech zaměstná osoby se zdravotním postižením,
- d) dobu, po kterou bude chráněná dílna provozována,
- e) výši příspěvku, jeho specifikaci a způsob úhrady,
- f) podmínky, za kterých bude příspěvek poskytován,
- g) způsob kontroly plnění sjednaných podmínek,
- h) podmínky a termín zúčtování poskytnutého příspěvku,
- i) závazek zaměstnavatele vrátit příspěvek nebo jeho poměrnou část, pokud mu byl jeho zaviněním poskytnut neprávem nebo v částce vyšší, než náležel, a lhůtu pro vrácení příspěvku,
- j) ujednání o vypovězení dohody.

(5) Úřad práce je povinen v dohodě rozlišit podmínky pro poskytnutí příspěvku na

- a) podmínky, jejichž porušení bude postihováno odvodem za porušení rozpočtové kázně podle zvláštního právního předpisu,⁴⁴⁾
- b) ostatní podmínky, jejichž porušení bude postihováno odvodem za porušení rozpočtové kázně podle zvláštního právního předpisu.⁴⁵⁾

Nedojde-li v dohodě k rozlišení podmínek, má se za to, že se jedná o podmínky stanovené podle písmene a).

(6) Nedodržení podmínek poskytnutí příspěvku podle odstavce 5 nebo nevrácení příspěvku ve stanoveném termínu je porušením rozpočtové kázně.⁴⁶⁾

Chráněná pracovní dílna

V roce 2005 mohl být příspěvek poskytován ve výši maximálně 139 344 Kč a 209 016 Kč. V roce 2006 může být příspěvek poskytován ve výši maximálně 147 368 Kč (tj. o 8024 Kč více) a 221 052 Kč (tj. o 12 036 Kč více). Vytváří-li zaměstnavatel na základě jedné dohody s úřadem práce deset a více pracovních míst v chráněné pracovní dílně, může příspěvek na vytvoření jednoho pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením činit maximálně desetinásobek a pro osobu s těžším zdravotním postižením maximálně čtrnáctinásobek výše uvedené průměrné mzdy. V roce 2005 mohl být příspěvek poskytován ve výši maximálně 174 180 Kč a 243 852 Kč. V roce 2006 může být příspěvek poskytován ve výši maximálně 184 210 Kč (tj. o 10 030 Kč více) a 257 894 Kč (tj. o 14 042 Kč více).

[5]

(7) Úřad práce může na základě dohody se zaměstnavatelem poskytnout zaměstnavateli i příspěvek na částečnou úhradu provozních nákladů chráněné pracovní dílny. Výše tohoto příspěvku může činit maximálně čtyřnásobek průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku na jednoho zaměstnance, který je osobou se zdravotním postižením, a maximálně šestinásobek výše uvedené průměrné mzdy na jednoho zaměstnance, který je osobou s těžším zdravotním postižením. Pro zjištění počtu zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením a osobami s těžším zdravotním postižením, je rozhodný jejich průměrný roční přepočtený počet.

Provozní náklady chráněné pracovní dílny:

Úřad práce může na základě dohody se zaměstnavatelem poskytnout zaměstnavateli i příspěvek na částečnou úhradu provozních nákladů chráněné pracovní dílny. Výše tohoto příspěvku může činit maximálně čtyřnásobek průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku na jednoho zaměstnance, který je osobou se zdravotním postižením, a maximálně šestinásobek výše uvedené průměrné mzdy na jednoho zaměstnance, který je osobou s těžším zdravotním postižením. V roce 2005 mohl být příspěvek poskytován ve výši maximálně 69 672 Kč a 104 508 Kč. V roce 2006 může být příspěvek poskytován ve výši

maximálně 73 684 Kč (tj. o 4012 Kč více) a 110 526 Kč (tj. o 6018 Kč více). [5]

Pro lepší přehled uvádím některé práce, kterými se chráněné dílny zabývají.

Předmětem činnosti chráněných dílen je např¹³ .:

- jednoduchá ruční práce – lepení etiket, označování originálních pečetí a balení jednotlivých lahví vína.
- poskytování telekomunikačních služeb, reklamní činnosti a marketingu.
- úprava plastových dílů vrtáním, broušením a maskováním lepící páskou.
- výroba kancelářských potřeb, papírenského a kartonážního zboží.
- šicí dílna, prodejna, výdejna obědů, sběrna čistírny, opravna šicích strojů a broušení nožů a nůžek, opravna obuvi a brašen a výroba drobných věcí ze dřeva.
- výroba těsnění, papírenská výroba a kooperace, montážní a kompletační práce.
- výroba vlákniny, papíru a lepenky a zboží z těchto materiálů.
- nakládání s odpady.
- výroba golfových trenažérů.
- výroba hračkových dílů.
- ostraha majetku a osob.
- nakládání s odpady.

Je však možnost vytvořit chráněnou dílnu s jakoukoli jinou prací, která je vhodná i pro osoby se ZPS.

---

¹³ Informace čerpány ze seznamu chráněných dílen za rok 2006 z okresu Hodonín.

5.2 Chráněné pracovní místo¹⁴

(1) Chráněné pracovní místo je pracovní místo vytvořené zaměstnavatelem pro osobu se zdravotním postižením na základě písemné dohody s úřadem práce. Chráněné pracovní místo musí být provozováno po dobu nejméně 2 let ode dne sjednaného v dohodě. **Na vytvoření chráněného pracovního místa může poskytnout úřad práce zaměstnavateli příspěvek.**

(2) Příspěvek na vytvoření chráněného pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením může činit maximálně osminásobek a pro osobu s těžším zdravotním postižením maximálně dvanáctinásobek průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku. Vytváří-li zaměstnavatel na základě jedné dohody s úřadem práce 10 a více chráněných pracovních míst, může příspěvek na vytvoření jednoho chráněného pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením činit maximálně desetinásobek a pro osobu s těžším zdravotním postižením maximálně čtrnáctinásobek výše uvedené průměrné mzdy.

(3) Příspěvek se poskytuje za podmínky, že zaměstnavatel nemá v evidenci daní zachyceny daňové nedoplatky, nemá nedoplatek na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění nebo na pojistném a na penále na sociálním zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, s výjimkou případů, kdy bylo povoleno splácení ve splátkách a není v prodlení se splácením splátek.

(4) Žádost o příspěvek na vytvoření chráněného pracovního místa obsahuje

- a) identifikační údaje zaměstnavatele,
- b) místo a předmět podnikání.

(5) K žádosti o příspěvek je nutné přiložit charakteristiku chráněných pracovních míst a jejich počet, potvrzení o stavu závazků ve věcech pojistného na sociální pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, pojistného na veřejné zdravotní pojištění a doklad o zřízení účtu u peněžního ústavu.

---

¹⁴ §75 zákona 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

(6) Dohoda o vytvoření chráněného pracovního místa obsahuje

- a) identifikační údaje účastníků dohody,
- b) charakteristiku chráněného pracovního místa,
- c) závazek zaměstnavatele, že na vytvořeném pracovním místě zaměstná osobu se zdravotním postižením,
- d) dobu, po kterou bude chráněné pracovní místo provozováno,
- e) výši příspěvku, jeho specifikaci a způsob úhrady,
- f) podmínky, za kterých bude příspěvek poskytován,
- g) způsob kontroly plnění sjednaných podmínek,
- h) podmínky a termín zúčtování poskytnutého příspěvku,
- i) závazek zaměstnavatele vrátit příspěvek nebo jeho poměrnou část, pokud mu byl jeho zaviněním poskytnut neprávem nebo v částce vyšší, než náležel, a lhůtu pro vrácení příspěvku,
- j) ujednání o vypovězení dohody.

(7) Úřad práce je povinen v dohodě rozlišit podmínky pro poskytnutí příspěvku na

- a) podmínky, jejichž porušení bude postihováno odvodem za porušení rozpočtové kázně podle zvláštního právního předpisu,
- b) ostatní podmínky, jejichž porušení bude postihováno odvodem za porušení rozpočtové kázně podle zvláštního právního předpisu.

Nedojde-li v dohodě k rozlišení podmínek, má se za to, že se jedná o podmínky stanovené podle písmene a).

(8) Nedodržení podmínek poskytnutí příspěvku podle odstavce 7 nebo nevrácení příspěvku ve stanoveném termínu je porušením rozpočtové kázně.

(9) Úřad práce může uzavřít dohodu o poskytnutí příspěvku na vytvoření chráněného pracovního místa i s osobou se zdravotním postižením, která se rozhodne vykonávat samostatnou výdělečnou činnost. Pro poskytnutí tohoto příspěvku platí podmínky stanovené v odstavcích 1 až 7 s tím, že

vrazení příspěvku nelze požadovat, pokud tato osoba přestane vykonávat samostatnou výdělečnou činnost ze zdravotních důvodů, nebo v případě jejího úmrtí.

Chráněné pracovní místo v číslech

V roce 2005 mohl být příspěvek poskytován ve výši maximálně 139 344 Kč a 209 016 Kč. V roce 2006 může být příspěvek poskytován ve výši maximálně 147 368 Kč (tj. o 8024 Kč více) a 221 052 Kč (tj. o 12 036 Kč více). Vytváří-li zaměstnavatel na základě jedné dohody s úřadem práce deset a více chráněných pracovních míst, může příspěvek na vytvoření jednoho chráněného pracovního místa pro osobu se zdravotním postižením činit maximálně desetinásobek a pro osobu s těžším zdravotním postižením maximálně čtrnáctinásobek výše uvedené průměrné mzdy. V roce 2005 mohl být příspěvek poskytován ve výši maximálně 174 180 Kč a 243 852 Kč. V roce 2006 může být příspěvek poskytován ve výši maximálně 184 210 Kč (tj. o 10 030 Kč více) a 257 894 Kč (tj. o 14 042 Kč více)." [5]

(10) Úřad práce může na základě písemné dohody se zaměstnavatelem nebo s osobou se zdravotním postižením, která se rozhodne vykonávat samostatnou výdělečnou činnost, poskytnout i příspěvek na částečnou úhradu provozních nákladů na chráněné pracovní místo obsazené osobou se zdravotním postižením; roční výše příspěvku může činit maximálně trojnásobek průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku.

Provozní náklady chráněného pracovního místa¹⁵:

V roce 2005 mohl být příspěvek poskytován ve výši maximálně 52 254 Kč. V roce 2006 může být příspěvek poskytován ve výši maximálně 55 263 Kč (tj. o 3009 Kč více). [5]

---

¹⁵ Viz Webové stránky týkající se informací a zajímavostí, které vydává Ministerstvo práce a sociálních věcí: www.noviny-mpsv.cz.

5.3 Zaměstnávání osob se zdravotním postižením

Osobou se zdravotním postižením je vždy občan, který

byl uznán plně invalidním,

byl uznán částečně invalidním,

byl uznán zdravotně znevýhodněným (§ 67 odst. 3 zákona č. 435/2004 Sb.).

Lidem se zdravotním postižením se poskytuje zvýšená ochrana na trhu práce.

Pracovní rehabilitace - souvislá činnost zaměřená na získání a udržení vhodného zaměstnání osoby se zdravotním postižením, kterou na základě její žádosti zabezpečují úřady práce a hradí náklady s ní spojené. Úřad práce v součinnosti s osobou se zdravotním postižením sestaví individuální plán pracovní rehabilitace.

Příprava k práci - zapracování osoby se zdravotním postižením na vhodné pracovní místo na základě dohody s úřadem práce. Příprava k práci může být prováděna s podporou asistenta. Tato příprava trvá nejdéle 24 měsíců.

Specializované rekvalifikační kurzy - jsou uskutečňovány za stejných podmínek jako ostatní rekvalifikace.

Povinnost zaměstnávat občany se zdravotním postižením

Povinnost, zaměstnávat osoby se zdravotním postižením má každý zaměstnavatel ve výši povinného podílu občanů se změněnou pracovní schopností na celkovém počtu svých zaměstnanců. Povinný podíl u zaměstnavatele s více než 25 zaměstnanci činí 4%.

(§ 81 zákona č. 435/2004 Sb.).

Povinnost zaměstnávat občany se zdravotním postižením plní zaměstnavatel:

zaměstnáváním v pracovním poměru alespoň 4 % zaměstnanců se zdravotním postižením nebo odebíráním výrobků od zaměstnavatelů zaměstnávajících více než 50 % zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením, nebo zadáváním zakázek těmto zaměstnavatelům nebo odebíráním výrobků chráněných dílen provozovaných občanským sdružením, státem

registrovanou církví nebo náboženskou společností nebo církevní právnickou osobou nebo obecně prospěšnou společností, nebo zadáváním zakázek těmto subjektům nebo odebíráním výrobků nebo služeb od osob se zdravotním postižením, které jsou osobami samostatně výdělečně činnými a nezaměstnávají žádné zaměstnance, nebo zadáváním zakázek těmto osobám, nebo

odvodem do státního rozpočtu; výše odvodu do státního rozpočtu bude činit od roku 2005 za každou osobu se zdravotním postižením, kterou by zaměstnavatel měl zaměstnat, 2,5násobek průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí příslušného kalendářního roku, v němž povinnost plnit povinný podíl osob se zdravotním postižením vznikla. Výši průměrné mzdy za první až třetí čtvrtletí vyhlásí ministerstvo na základě údajů Českého statistického úřadu sdělením uveřejněným ve Sbírce zákonů. Za rok 2004 (v lednu 2005) zaměstnavatelé odváděli 1,5 násobek.¹⁶

5.4 Příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením¹⁷

Zaměstnavateli zaměstnávajícímu více než 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců se poskytuje příspěvek na podporu zaměstnávání těchto osob.

Výše příspěvku činí měsíčně a) 0,66násobku průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku za každou zaměstnanou osobu s těžším zdravotním postižením, b) **0,33násobku** průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku za každou jinou zaměstnanou osobu se zdravotním postižením.

---

¹⁶ Způsob výpočtu průměrného ročního přepočteného počtu zaměstnanců a výpočtu plnění povinného podílu stanoví ministerstvo prováděcím právním předpisem. Vyhláška č. 518/2004 Sb.

¹⁷ Viz § 78 zákon číslo 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

V roce 2005 byl příspěvek poskytován ve výši 11 496 Kč a 5748 Kč. V roce 2006 může být příspěvek poskytován ve výši 12 158 Kč (tj. o 662 Kč více) a 6079 Kč (tj. o 331 Kč více). Příspěvek se poskytuje čtvrtletně zpětně na základě žádosti zaměstnavatele. Nárok musí být doložen nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po uplynutí kalendářního čtvrtletí. Příspěvek je splatný nejpozději do 30 kalendářních dnů ode dne doručení žádosti příslušnému úřadu práce.

Sdělení MPSV ze dne 2. prosince 2005 č. 487/2005 Sb., o vyhlášení průměrné mzdy v národním hospodářství za 1. až 3. čtvrtletí 2005, kterým MPSV sděluje, že průměrná mzda činí 18 421 Kč.

[5]

II. PRAKTICKÁ ČÁST

6 MOŽNOSTI VYUŽITÍ PROSTŘEDKŮ Z ERDF

Z Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF) jsou v České republice podporovány malé a střední podniky zejména v rámci Operačního programu průmysl a podnikání (OPPP). Také Společný regionální operační program (SROP) se z části zabývá podporou tohoto podnikání a to hlavně v problémových regionech. V regionu hlavního města Prahy je na malé a střední podniky orientován Jednotný programový dokument. Také část prostředků plyne z ERDF do Operačního programu Infrastruktura, tento program se ale na malé a střední podniky orientuje jen velmi málo.

Celkový podíl ERDF představuje 66 % pomoci ze strukturálních fondů určené regionům pod Cílem 1 v ČR. Z toho pro SROP je určeno 31 %, pro OP Průmysl a podnikání 18 % a pro OP Infrastruktura 17 %.¹⁸

6.1 Čerpání prostředků z ERDF

Čerpání finančních prostředků z ERDF je provázeno mnoha pravidly a zásadami, podnikatelé musí předložit velmi kvalitní programové a projektové dokumenty a dodržet veškeré požadavky příslušných programů. V jejich úsilí jim jsou k dispozici např. regionální kanceláře agentury CzechInvest sídlící na úrovni krajů, kde jsou pracovníci schopni poskytnout podnikatelům veškeré podrobné informace týkající se možnosti příspěvku z OPPP¹⁹. Veškeré informace týkající se programu SROP poskytnou ochotně Sekretariáty regionální rady NUTS II. Samotné čerpání finančních prostředků, ať už dotace či zvýhodněného úvěru, přináší řadu výhod, mezi které patří zejména samotný finanční příspěvek umožňující například realizaci nákladnějších projektů. Přiznání dotace či zvýhodněného úvěru s sebou bohužel také přináší určité nevýhody, k nimž se řadí například až zpětné proplácení přislíbené dotace. [8]

---

¹⁸ Podle: Ministerstvo průmyslu a obchodu: Průvodce podnikatele Operačním programem průmysl a podnikání, vydal Odbor strukturálních fondů, 2004

¹⁹ Autor jen zapomněl uvést drobný detail. Pomoc, kterou agentury nabízejí je placená a pokud agentura pomáhá vypracovávat program, tak se jedná z pohledu malého a středního podnikání o dost velkou částku.

Přestože není postup žádosti o příspěvek z OPMP zdaleka jednoduchý, bylo v České republice ke dni 16. 12. 2005 přiznáno celkem 1277 podpor v celkové výši přes 3,5 miliardy Kč. Tato částka však nečiní ani polovinu vyčleněných prostředků EU na OPMP.

„Firma má jen určité množství peněz a manažerského času. Ti úspěšní investují tam, kde se to nejvíce vyplácí.“

Jack Welch

Tento citát jsem si vybrala záměrně. Možná vysvětluje to, proč nebyly vyčerpány všechny prostředky z Fondu Evropské unie.

Ono v tomto případě nestačí jen vymyslet dobrý projekt. Je třeba mít navíc dost prostředků a k tomu další prostředky na kvalitní zpracování programu. Spoustu času a energie také zabere vyřizování potřebných formulářů. Pak je třeba dost dlouho čekat nejprve na rozhodnutí a posléze, pokud je projekt přijat, je třeba dále všechny investice a náklady vložené do projektu vykazovat. Až je vše hotovo, musí se opět odevzdat všechny formuláře, doklady o vložených prostředcích a potom je možné čerpat finance. Pokud však není porušena nějaká podmínka.

Malý a střední podnikatel většinou nemívá volné úředníky, kteří by mu všechno vyřídili a tak se o většinu procesu stará sám. Tím pádem mu utíká čas a také peníze někde jinde. Každý člověk má totiž jen 24 hodin času denně a 365 jednou za čtyři roky maximálně 366 dní v roce.

Tím chci také říci, že již vložení spoustu času, energie a peněz do vyřizování a zadávání projektu je velmi náročné a navíc to může mít za následek neúspěch projektu. A vložené investice přijdou vniveč.²⁰ Proto nejsou finance na takové projekty vyčerpány. Zbývá se jen zamyslet, zda toto nebylo účelem. Pokud je snaha malé a střední podnikání opravdu více podporovat, určitě se najdou lepší cesty, jak podpory co nejlépe nabídnout.

---

²⁰ Viz PŘÍLOHA IV: Přehled podaných žádostí a přidělených dotací

7 MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKÁNÍ V ČR

7.1 Vývoj počtu MSP

V České republice bylo k 31. 12. 2004 vydáno 3 637 tis. živnostenských oprávnění. Proti roku 2003 se celkový počet vydaných živnostenských oprávnění zvýšil o 3,38%, tj. 119 tis.

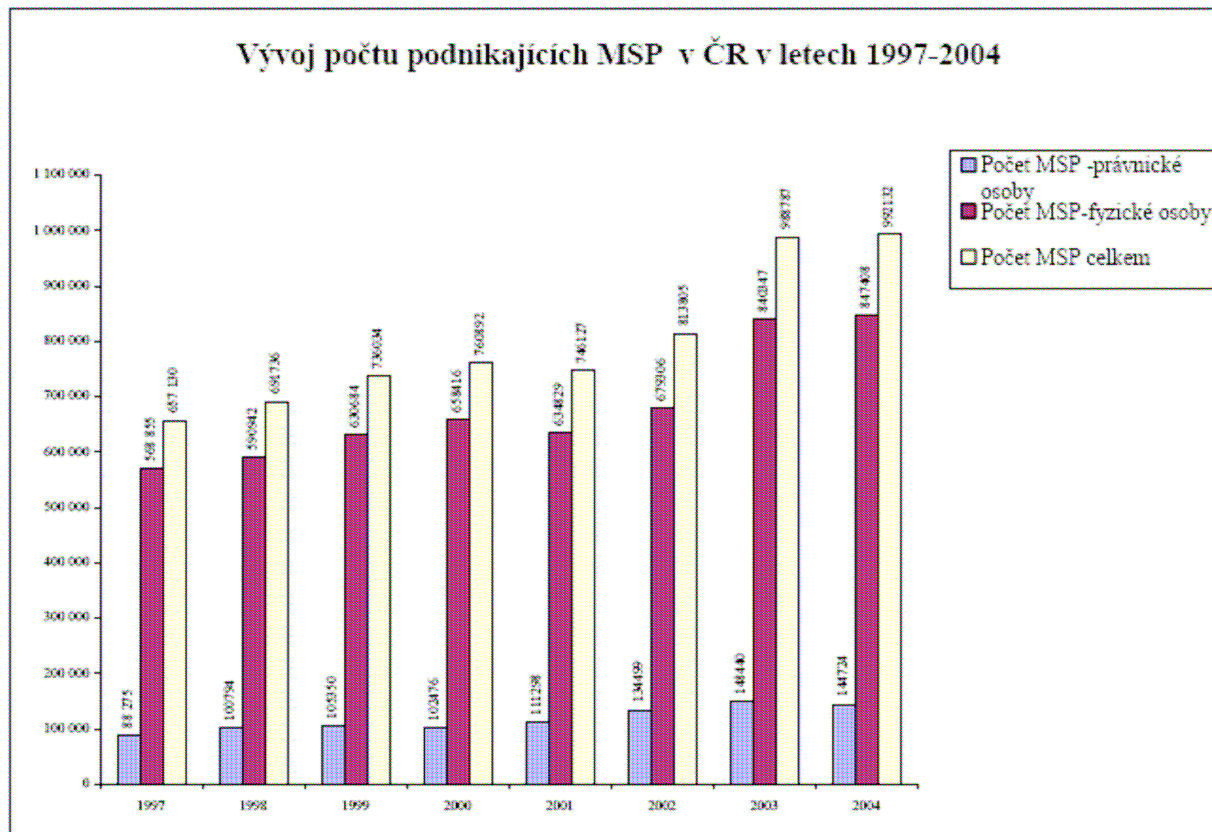
Živnostenská oprávnění vlastnilo k 31. 12. 2004 1 983 tis. podnikatelů, z toho bylo 246 tis. právnických osob. Proti roku 2003 se celkový počet podnikatelů vlastnících živnostenská oprávnění zvýšil o 20 tis., tj. o 1%. Počet těchto nově vzniklých podnikatelů dosáhl v roce 2004 počtu 75 tis. a 55 tis. podnikatelů vlastnících živnostenská oprávnění ukončilo svojí činnost.

Soustavnou činnost provozovanou za účelem dosažení zisku vykazuje pouze část podnikatelů vlastnících živnostenská oprávnění.

Podle údajů ČSÚ vykazovalo podnikatelskou činnost k 31. 12. 2004 v ČR 992 132 MSP. Proti roku 2003 je to nárůst o 3 345 podniků, tj. 0,34 %. Proti roku 2003 došlo k nárůstu počtu MSP u všech rozhodujících odvětví s výjimkou sektoru peněžnictví a služeb. K největšímu absolutnímu nárůstu došlo v sektoru obchodu, a to celkem o 7 964 MSP.

Podíl počtu MSP na celkovém počtu podniků byl v roce 2004 celkem 99,85 %.

Graf 2. V grafu je uveden vývoj počtu MSP v ČR v letech 1997-2004.²¹

²¹ Počet MSP – právnícké osoby . Počet MSP - fyzické osoby . Počet MSP celkem. Viz www.mpo.cz

7.2 Srovnání výkonů v MSP a velkých podnicích

Srovnání výkonů a účetní přidané hodnoty na 1 zaměstnance v MSP s výkony a účetní přidanou hodnotou na 1 zaměstnance ve velkých podnicích v letech 2003 a 2004

2003	výkony na 1 zaměstnance v MSP	výkony na 1 zaměstnance ve velkých podnicích	úč. př. hodnota na 1 zaměstnance v MSP	úč. př. hodnota na 1 zaměstnance ve velkých podnicích
	(Kč)	(Kč)	(Kč)	(Kč)
Průmysl	1 389 179	2 507 713	388 819	639 808
Stavebnictví	1 589 584	3 164 273	369 067	565 886
Obchod	1 091 308	830 850	479 367	396 701
Pohostinství	758 009	891 615	214 688	342 615
Doprava	2 320 409	1 175 005	496 455	595 913
Peněžnictví	2 827 533	2 387 759	1 232 400	1 733 815
Služby	1 346 541	955 571	524 148	539 117
Zemědělství	842 934	888 333	247 118	294 167
Celkem	1 313 163	1 994 749	422 399	640 527

propočty MPO z údajů ČSU

Tabulka 4. Výkony MSP a velkých podniků za rok 2003

2004	výkony na 1 zaměstnance v MSP	výkony na 1 zaměstnance ve velkých podnicích	úč. př. hodnota na 1 zaměstnance v MSP	úč. př. hodnota na 1 zaměstnance ve velkých podnicích
	(Kč)	(Kč)	(Kč)	(Kč)
Průmysl	1 603 905	2 888 121	437 687	741 950
Stavebnictví	1 756 659	3 525 773	389 682	613 773
Obchod	1 397 948	942 417	610 550	417 602
Pohostinství	836 240	895 385	301 240	383 769
Doprava	2 479 632	1 277 410	705 905	610 790
Peněžnictví	1 790 188	3 095 769	275 000	2 398 154
Služby	1 627 642	894 761	673 080	383 424
Zemědělství	1 022 836	962 429	303 938	345 143
Celkem	1 544 486	2 263 093	505 923	719 450

propočty MPO z údajů ČSU

Tabulka 5. Výkony MSP a velkých podniků za rok 2004²²

²² Zdroje čerpány z internetových publikací na stránkách: www.mpo.cz

Výkony na jednoho zaměstnance v MSP jsou ve službách, dopravě a obchodu vyšší než výkony na jednoho zaměstnance ve velkých podnicích a to v roce 2003 i 2004. Účetní přidaná hodnota na 1 zaměstnance v MSP je v obchodu vyšší než účetní přidaná hodnota na 1 zaměstnance ve velkých podnicích. Naopak je tomu např. v průmyslu a stavebnictví.

Velmi zajímavou změnu za jeden rok zaznamenalo peněžnictví a zemědělství.

Z tohoto přehledu je patrné, v jakých odvětvích vykazuje malé a střední podnikání lepších výsledků. Proto je také výhodnější, aby se malé a střední podniky zabývaly více těmito odvětvími, protože každý má dělat to, na co je lepší. V tom spočívala i dělba práce od pradávna.

7.3 SWOT analýza podnikatelského prostředí a rozvoje podnikání²³

SLABÉ A SILNÉ STRÁNKY PODNIKATELSKÉHO PROSTŘEDÍ A ROZVOJE PODNIKÁNÍ

SILNÉ STRÁNKY

Podnikatelské prostředí

1. Image ČR jako dobrého místa pro umístění nových podnikatelských záměrů
2. Tradice průmyslové a řemeslné výroby
3. Tradice výzkumu a vývoje
4. Vytvořený základ systému programů podpory MSP
5. Nabídka nových průmyslových zón a nemovitostí pro podnikání
6. Existence státních agentur na podporu rozvoje podnikání, investic a obchodu CzechInvest a CzechTrade a poradenských center pro MSP
7. Geografická výhodnost a blízkost významných trhů
8. Dobrá dopravní infrastruktura
9. Existence zárodku sítě institucí podporujících rozvoj inovací

Rozvoj podnikání

1. Technicky zdatná kreativní dovedností vybavená pracovní síla
2. Relativně nízké výrobní náklady
3. Schopnost zaměstnanců adaptovat se rychle na využití nových technologií a řídicích metod
4. Diverzifikovaná výrobní základna a portfolio výrobků
5. Relativně vysoká kvalifikovanost řídicích pracovníků v technických oblastech

---

²³ SWOT analýza převzata z publikace vydané Ministerstvem průmyslu a obchodu. Viz. [online 2006-04-26]

<<http://www.mpo.cz/dokument6062.html>> , Koncepce podpory malého a středního podnikání 2005-2006.

SLABÉ STRÁNKY

Podnikatelské prostředí

1. Nízká úroveň spolupráce mezi velkými výrobci (domácími i zahraničními) a potenciálními domácími subdodavateli
2. Limitovaná možnost přístupu k finančním zdrojům pro rozvoj MSP
3. Nedostatečně rozvinutý systém poskytování informací pro podnikatele
4. Nedostatečně vybudovaná síť služeb pro podnikatele zajišťovaných soukromým sektorem
5. Významné zanedbání nevyužívaných průmyslových areálů především v oblastech postižených restrukturalizací průmyslové výroby
6. Komplikovaný daňový systém
7. Pomalá práce soudů
8. Nepřehlednost právního řádu
9. Nevhodné podmínky pro využití alternativních druhů financování (rizikový kapitál, Public Private Partnership)
10. Nízké využití informačních a komunikačních technologií a z toho plynoucí nedostatečná informovanost
11. Zastaralá technologická základna části MSP
12. Obtížný přístup do odbytových sítí v zahraničí
13. Slabá národní politika rozvoje lidských zdrojů a z toho plynoucí Propojení systému vzdělání s potřebami trhu práce. Nedostatečné propojení mezi výzkumem a vývojem vedoucí k nízkému komerčnímu využití výsledků V&V
14. Nedostatečná podpora MSP schopných absorbovat výsledky výzkumu a vývoje a komercializovat je
15. Zanedbatelný podíl soukromého kapitálu na financování aplikovaného výzkumu

Rozvoj podnikání

1. Poměrně značná část výroby s nízkou přidanou hodnotou
2. Nízká produktivita výroby v porovnání se zeměmi EU
3. Nedostatečná znalost a zavádění moderních metod řízení
4. Malá motivace MSP podporovat zkvalitnění pracovních podmínek pro zaměstnance
5. Nízká úroveň využití informačních technologií při řízení MSP
6. Nízká úroveň spolupráce mezi podniky, vzájemně příbuznými obory, podniky a vzdělávacími a výzkumnými ústavami.

PŘÍLEŽITOSTI

Podnikatelské prostředí

1. Investice do infrastruktury na podporu rozvoje a zavádění nových technologií
2. Podpora využití intelektuálního vlastnictví a patentů
3. Zkvalitnění nabídky na trhu nemovitostí pro podnikání tak, aby odpovídala potřebám podnikatelů a současně konkurovala evropským standardům
4. Zefektivnění využití průmyslových zón a podpora systematické regenerace nemovitostí a pozemků vyčerpaných průmyslovou výrobou brownfields
5. Rozvoj informačních a komunikačních technologií
6. Zvýšení úrovně poradenských služeb pro podnikatele
7. Zlepšení přístupu k finančním zdrojům na rozvoj MSP
8. Rozšíření a zkvalitnění infrastruktury pro poskytování školení v oblastech, které odpovídají potřebám podniků
9. Využití přítomnosti zahraničních firem v ČR pro odbyt
10. Využití možností vzdělávání při zaměstnání
11. Zkvalitnění systému poskytování informací o nejnovějších trendech v oblasti vědy, výzkumu, vývoje pokrokových technologií, procesů a řídicích metod
12. Zavádění nových technologií šetrných k životnímu prostředí

Rozvoj podnikání

1. Přistoupení k EU usnadní přístup na evropský trh
2. Podpora MSP při zavádění aplikací typu e-Commerce a e-Economy
3. Příliv nových přímých zahraničních investic a posílení spolupráce mezi nadnárodními společnostmi a místními podnikatelskými subjekty
4. Vytváření a podpora rozvoje sítí subdodavatelů, rozvoj klastrů s cílem zvýšit podíl přidané hodnoty na místní produkci
5. Využívání programů na podporu inovací, rozvoje a využití nových technologií
6. Podpora činností využívajících intelektuální potenciál pracovní síly
7. Podpora procesu restrukturalizace klíčových oborů směrem k výrobám s vyšší přidanou hodnotou
8. Vývoj programů zaměřených na podporu začínajících podniků s růstovým potenciálem
9. Využití moderních způsobů řízení
10. Využití spolupráce vysokých škol s výzkumnou a vývojovou základnou
11. Participace v mezinárodních programech podpory výzkumu a vývoje

RIZIKA

Podnikatelské prostředí

1. Nedostatek finančních zdrojů na zajištění podpory aplikovaného výzkumu a vývoje
2. Nedostatečné propojení výzkumu a vývoje na průmyslovou výrobu a rozvoj strategických služeb
3. Konzervativní přístup k podpoře inovací v oblasti vzdělávání i v praxi
4. Rostoucí nezaměstnanost, především mladých lidí se znaky strukturální nezaměstnanosti
5. Nedostatečné spojení mezi systémem vzdělávání a potřebami trhu práce
6. Nedostatečné propojení mezi systémem celoživotního vzdělání a potřebami průmyslu
7. Neodpovídající znalosti v oblasti marketingu a služeb zákazníkům
8. Nefungující zákon o konkurzu a vyrovnání
9. Relativně vysoké daňové zatížení podnikatelů
10. Nízká motivace zaměstnanců zapříčiněná systémem sociální podpor
11. Zvýšená konkurence po vstupu ČR do EU

Rozvoj podnikání

1. Pomalá transformace tradičních průmyslových oborů
2. Vysoká cena využití internetu omezuje využití informačních a komunikačních technologií
3. Nízká kapacita inovovat
4. Omezený přístup k finančním zdrojům snižuje schopnost podniků využívat nové technologie
5. Místně se projevující nedostatek kvalifikované pracovní síly v určitých oborech
6. Nízká úroveň investic firem věnovaná rozvoji vlastních lidských zdrojů
7. Rostoucí náklady (včetně nákladů na pracovní sílu) po vstupu do EU ovlivnily konkurenceschopnost ČR
8. Rostoucí konkurence na světových trzích
9. Recese průmyslové výroby nebo jednotlivých sektorů
10. Negativní vnímání úpadku, který je přirozeným procesem při selhání podnikatelského záměru
11. Nedostatečný kredit a propagace „podnikatelství“

7.4 Strategie rozvoje ekonomiky ČR

Dlouhodobou strategii rozvoje ekonomiky ČR, a tedy i sektoru MSP, nelze nadále stavět na komparativní výhodě levné pracovní síly a je třeba se výrazně orientovat na využití relativně kvalifikované pracovní síly. Konkrétně půjde o postupné posilování zaměřené na výrobu sofistikovanějších výrobků s vyšší přidanou hodnotou, napojení na odbytové a dodavatelské sítě nadnárodních společností, zvýšení kvality produkce a s tím spojené zvýšení odbytových cen.²⁴

Z dlouhodobého hlediska jsou pro růst ekonomiky MSP rozhodující investice do lidského kapitálu a technologického pokroku. Zvyšování konkurenceschopnosti souvisí s intenzitou realizace výsledků výzkumu a vývoje ve formě konkrétních inovací, na úrovni vzdělanosti a kvalifikace pracovní síly a užití nových technologií k modernizaci a restrukturalizaci výroby.

---

²⁴ Viz Ministerstvo průmyslu a obchodu: <<http://www.mpo.cz/cz/podpora-podnikani/msp>>

8 EFEKTIVITA CHRÁNĚNÝCH DÍLEN V ČR

Rok 2003 byl Evropským rokem osob se zdravotním postižením. Jedním ze stanovených úkolů bylo zvýšit informovanost široké veřejnosti o situaci a postavení osob se zdravotním postižením na trhu práce.

Na základě celoevropského podnětu bylo téma zaměstnávání osob se zdravotním postižením hojně probíráno i v České republice.

Důsledkem toho je i nový zákon „o zaměstnanosti“, který vešel v platnost dne 1. 10. 2004²⁵.

Ten stanoví kromě jiného, že chráněná dílna je vymezena na základě dohody s úřadem práce²⁶.

Od roku 2002 byl do zákona o zaměstnanosti vložen nový § 24a, podle kterého náleží zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % zaměstnanců se ZPS z celkového počtu jejich zaměstnanců měsíční příspěvek ve výši 0,35násobku průměrné mzdy v národním hospodářství zjištěné za 1. až 3. čtvrtletí předcházejícího roku za každého zaměstnaného občana se ZPS. Zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti byl tento příspěvek snížen na 0,33násobek průměrné mzdy²⁷.

V roce 2003 celková výše poskytnutých prostředků činila 524 446 tis. Kč. Z tohoto údaje vyplývá, že příspěvek byl poskytnut na přibližně 8230 osob se změněnou pracovní schopností.

Od roku 2001 je v gesci MPSV systém poskytování dotací a návratných finančních výpomocí podnikatelským subjektům zaměstnávajícím více než 50 % občanů se ZPS.

---

²⁵ Viz kapitola číslo 5.

Avšak již předešlé zákony upravují zaměstnávání zaměstnanců se ZPS.

²⁶ Zákon o zaměstnanosti, který platil do 30. 9. 2004, definoval chráněné dílny jako pracoviště, ve kterých pracuje více než 60 % osob se změněnou pracovní schopností. Pokud ale tato chráněná dílna nepožadovala žádné dotace od úřadu práce, nemusela být nikde vedena.

²⁷ Viz kapitola 5.4 Příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením (tučně).

Cílem tohoto dotačního systému je udržet vzniklá pracovní místa pro občany se ZPS a zajistit možnost tvorby nových pracovních míst prostřednictvím investičních dotací, které směřují k obnově nebo reprodukci majetku potřebné k zachování nebo rozšíření výrobního programu zaměstnavatele. [5]

Pro dokreslení situace uvádím tabulku s počtem vytvořených nových míst pro osoby se ZPS a počet umístěných uchazečů. Jsou to pouze uchazeči, kteří čerpali příspěvky z Úřadu práce.

Rok	počet vytvořených nových míst	počet umístěných uchazečů
2001	1032	1043
2002	976	1063
2003	1185	1221

Tabulka 6 : údaje o počtu pracovních míst v chráněných dílnách, na které přispíval prostřednictvím úřadů práce stát²⁸

K 31.12.2005 bylo **702** malých a středních podniků zaměstnávajících více jak 50 % zaměstnanců se ZPS. Celkový počet umístěných uchazečů bude mnohonásobně vyšší než je uvedeno v tabulce.²⁹

Efektivitu chráněných dílen můžeme posuzovat z více hledisek:

a to z hlediska výhod pro zaměstnavatele, zaměstnance i odběratele.

---

²⁸ Viz <<http://www.noviny-mpsv.cz/clanek.php?id=433>>

²⁹ Neexistuje však statistická databáze přesného počtu umístěných uchazečů. Každá organizace si vede své záznamy odděleně.

- 1) výhody pro zaměstnavatele – zaměstnavatel dostává k vytvoření chráněné dílny příspěvek, tento však je nenárokový a v dnešní době již existuje spousta chráněných dílen. Příspěvek může být poskytován i na chráněné pracovní místo ten je však také nenárokový. Úřady práce v dnešní době už příliš nepodporují nové zakládání chráněných dílen³⁰

Avšak firma, která má více jak 50 % zaměstnanců se ZPS (ale není chráněnou dílnou) může čtvrtletně požádat o vrácení 0,33 násobku platu, který poskytla zaměstnancům se ZPS, u více postižených zaměstnanců tento příspěvek tvoří 0,66 násobku platu. Tento způsob zaměstnávání občanů se ZPS se mi jeví jako nejvhodnější. Firma nemusí předkládat přehledy o svém hospodaření a tento příspěvek nepatří mezi „nenárokové“, takže se poskytuje všem, kdo splní uvedené podmínky. A také odběratelé mají při odebrání zboží stejné podmínky jako u chráněných dílen, takže si hodnotu tohoto zboží mohou odečíst od povinného podílu.³¹

I samotné zaměstnávání osob se ZPS přináší v malém a středním podnikání určité výhody. Zaměstnancům se změněnou pracovní schopností, kteří mají hrubou minimální mzdu nižší, než je stanovena zákonem, nemusí zaměstnavatel z této mzdy doplácet zdravotní pojištění do výše minimální mzdy.

Dále mají invalidní zaměstnanci za každý měsíc daňovou slevu (která činí na každého zaměstnance 600,- Kč) vyšší o částku 125,- Kč u částečně invalidních zaměstnanců, o 250,- Kč u plně invalidních zaměstnanců a u zaměstnanců s průkazkou ZTP-P o 800,- Kč.

Z toho vyplývá, že z jejich mzdy nejsou odváděny tak vysoké daně, což je výhodou jak pro zaměstnavatele, tak pro zaměstnance.

Mimo ustanovení zákona o zaměstnanosti je motivace zaměstnavatelů k zaměstnávání občanů se ZPS upravena v zákoně č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, kde se stanoví výše částky, o které se fyzickým i právnickým osobám snižuje daň z příjmu. Jedná se o částku

---

³⁰ Dle osobního rozhovoru s paní Lysákovou Milenou, která se zabývá přímo chráněnými dílnami na ÚP v Hodoníně.

³¹ Viz strana 39, povinnost zaměstnávat občany se změněnou pracovní činností.

18000 Kč za každého zaměstnance se ZPS a částku 60000 Kč za každého zaměstnance se ZPS s TZP(více postižení zaměstnanci).³²

- 2) výhody pro zaměstnance – pro zaměstnance se ZPS je chráněná dílna možnost, kde pracovat, aniž by byl znevýhodňován.

Ale také jakékoliv jiné zaměstnávání je pro osoby se ZPS velkým přínosem. Ať se jedná o jejich pocity, jako je sebevědomí, důležitost a spokojenost. Tak také z ekonomické stránky je přínosné pro zaměstnance samotné a také pro stát a jeho ekonomiku.

- 3) výhody pro odběratele – pro odběratele je výhodné nakupovat výrobky od chráněných dílen nebo zaměstnavatelů, zaměstnávajících více jak 50 % osob se ZPS.

Takto nakoupené zboží si může odečíst od daně, kterou by musel odvádět v případě, pokud nezaměstnává více jak 4 % zaměstnanců se ZPS³³. Toto však neplatí u malých podniků, kteří zaměstnávají méně než 26 zaměstnanců.

Příspěvky chráněným dílnám a zaměstnavatelům dle § 78³⁴ jsou poskytovány ze státního rozpočtu České republiky.

Dále se zaměstnáváním osob se ZPS zabývá částečně i Evropský sociální fond (ESF)

Evropský fond regionálního rozvoje nepřispívá přímo na tuto problematiku.

---

³² Viz <<http://www.noviny-mpsv.cz/clanek.php?id=55>>

³³ Viz kapitola 5.3 Povinnost zaměstnávat osoby se změněnou pracovní schopností.

³⁴ Viz kapitola 5.4 Příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

ZÁVĚR

V dnešní době existuje široké spektrum podpor malého a středního podnikání a to jak z Evropského fondu regionálního rozvoje, tak z jiných fondů nebo ze státních prostředků. Také zaměstnávání zaměstnanců se ZPS je možno vykonávat s příspěvím ze státního rozpočtu. Avšak většina těchto dotací či podpor je nenárokového charakteru a podnikatel, který na ně chce dosáhnout musí splnit řadu (ve většině případů byrokratických) podmínek.

Ve spoustě případů také orientace v nabízených programech není úplně jednoduchá a využití některé agentury není záležitostí přímo levnou³⁵.

Přesto považuji za pozitivní, že možnost výše uvedených podpor pro malé a střední podnikatele vůbec existuje. A proto pokud máte ten pravý nápad, nejprve dobře zvažujte, kterou z podpor byste mohli využít a dobře si všechno propočítejte. Důkladná analýza, než začnete vkládat drahocenné prostředky jako jsou peníze a čas, je namístě.

---

³⁵ Některé agentury nabízejí bezplatnou pomoc. Týká se však většinou poskytování informací. Viz kapitola 4. Druhy podpor pro malé a střední podniky.

Závěrečné slovo autora

Musím podotknout, že tvorba bakalářské práce, kterou jste právě přečetli mě zcela pohltila. Prostudovala jsem spoustu materiálů a dozvěděla se hodně zajímavých informací. Čas, který jsem strávila přípravou, a tvořením mé bakalářské práce byl značný, ale byl mi v každém případě velkým přínosem.

Proto doufám, že i Vám bude tato bakalářská práce přínosem a že Vás zaujala.

Také chci uvést, že čím více materiálů jsem prostudovala, tím více jsem zjišťovala, že téma podpor v České republice je strašně široké a to jak podpor státních, tak podpor z fondů Evropské unie. Paradoxem je, že čím více mám informací, tím více zjišťuji, že toho ještě hodně nevím.

Nakonec mě ještě napadá, že:

„*Vím, že nic nevím*“, ale budu se tento nedostatek snažit co nejvíce odstraňovat.

Helena Bačková

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] Wokoun, René. *Česká reionální politika v období vstupu do Evropské unie*, Praha 2003, VŠE, ISBN 80-245-0517-7
- [2] VEBER, Jaromír. SRPOVÁ, Jitka a kolektiv. *Podnikání malé a střední firmy*, Praha 2005, Grada Publishing, ISBN 80-247-1069-2.
- [3] *Ministerstvo práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2006-05-02]. Dostupné z www: <<http://www.mpsv.cz/cs/8#zozp>>
- [4] *Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s.* [online]. [cit. 2006-05-02]. Dostupné z www: <<http://www.cmzrb.cz/app/rozcestnik/podpora-podnikani>>
- [5] *Noviny Ministerstva práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2006-13-01]. Dostupné z www: <<http://www.noviny-mpsv.cz/clanek.php?id=956>>
- [6] *Fondy Evropské unie* [online]. [cit. 2006-05-03]. Dostupné z www: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/opi/nova-smernice-o-poskytovani-financnich-prostredku>>
- [7] *Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky* [online]. [cit. 2006-05-06]. Dostupné z www: <<http://www.mpo.cz/dokument7336.html>>
- [8] LUKÁŠ, Zdeněk. *Financování a programování v programovacím období 2000-2006 v České republice, vybrané problémy*, Praha 2004, VŠE
- [9] *Ministerstvo financí České republiky* [online]. [cit. 2006-04-26]. Dostupné z www: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/hs.xsl/kontr_finan_toku_11982.html
- [10] *Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR*. Dostupné z www: <www.mpsv.cz>
- [11] *Webové stránky o Evropské unii, projektech a podporách podnikání* [online]. [cit. 2006-05-06]. Dostupné z www: <http://www.vokac.cz/07-13_hlavni.html>
- [12] *Zastoupení Evropské komise v České republice* [online]. [cit. 2006-05-04]. Dostupné z www: <<http://www.evropska-unie.cz/cz/article.asp?id=2757>>
- [13] *Průvodce fondy Evropské unie*. Vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Praha 2004

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

AK	Agrární komora
AIP	Asociace inovačního podnikání
CEBRE	Centrum pro evropskou integraci
CRR	Centrum pro regionální rozvoj
ČEB	Česká exportní banka
CIRC	České inovační centrum
DC ČR	Design centrum České republiky
ERDF	Evropský regionální rozvojový fond
EGAP	Exportní garanční a pojišťovací společnost
HK	Hospodářská komora
MSP	Malé a střední podnikání
MPSV	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MPO	Ministerstvo průmyslu a obchodu
NVF	Národní vzdělávací fond
OPPP	Operační program průmysl a podnikání
BIC	Podnikatelská inovační centra
RPIC	Regionální poradenská a informační centra
SP	Sdružení podnikatelů
SROP	Společný regionální operační program
ZPS	Změněná pracovní schopnost

SEZNAM GRAFŮ

Obrázek 1. Celkový přehled prostředků použitých na podporu MSP 22

Obrázek 2. V grafu je uveden vývoj počtu MSP v ČR v letech 1997-2004 45

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1. Přehled oper. programů a jejich vazba na příslušné strukturální fondy	10
Tabulka 2. Počet ekonomicky aktivních malých a středních podniků v roce 2003	21
Tabulka 3. Počet ekonomicky aktivních malých a středních podniků v roce 2004	21
Tabulka 4. Výkony MSP a velkých podniků za rok 2003	46
Tabulka 5. Výkony MSP a velkých podniků za rok 2004	46
Tabulka 6. Údaje o počtu pracovních míst v chráněných dílnách	54

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA I: Regionální politika

PŘÍLOHA II: Firmy zaměstnávající ZPS

PŘÍLOHA III: Adresy

PŘÍLOHA IV: Přehled podaných žádostí a přidělených dotací

PŘÍLOHA I: REGIONÁLNÍ POLITIKA

Regionální politika EU 2004-2006

Regionální politika EU 2007-2013

Srovnání Cílů a nástrojů politiky soudržnosti v současném a budoucím období

Viz dále.

PŘÍLOHA II: FIRMY ZAMĚSTNÁVAJÍCÍ ZPS

Firmy zaměstnávající osoby se změněnou pracovní schopností (ZPS).

Seznam z prosince roku 2005. Viz elektronická podoba.

PŘÍLOHA III: ADRESY

Přehled kontaktů na instituce:

Česká agentura na podporu obchodu CzechTrade

Dittrichova 21

120 00 Praha 2

tel.: 224 907 500

fax: 224 907 503

e-mail: info@czechtrade.cz

www: <http://www.czechtrade.cz>

Aktuální seznam regionálních a zahraničních kanceláří lze nalézt na <http://www.czechtrade.cz> – Kontakty.

Česká agentura pro podporu podnikání a investic CzechInvest

Štěpánská 15

120 00 Praha 2

tel.: 296 342 500

fax: 296 342 502

e-mail: agentura@czechinvest.org

www: <http://www.czechinvest.org>

Aktuální seznam RPIC a BIC lze nalézt na <http://www.czechinvest.org> v sekci Poradenství – Poradenská místa.

Česká energetická agentura

Vinohradská 8

120 00 Praha 2

tel.: 257 099 011

fax: 257 530 478

e-mail: cea@ceacr.cz

www: <http://www.ceacr.cz>

Česká exportní banka

Vodičkova 34

110 00 Praha 1

tel.: 222 843 111

e-mail: ceb@ceb.cz

www: <http://www.ceb.cz>

Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s.

Jeruzalémská 964/4

110 00 Praha 1

tel.: 255 721 111

fax: 255 721 110

e-mail: inf@cmzrb.cz

www: <http://www.cmzrb.cz>

Design centrum ČR

Radnická 2

602 00 Brno

tel.: 542 211 423, 542 214 125

fax: 542 210 432

e-mail: design@designcentrum.cz

www: <http://www.designcentrum.cz>

Exportní garanční a pojišťovací společnost

Vodičkova 34

110 00 Praha 1

tel.: 222 841 111

fax: 222 844 001

e-mail: info@egap.cz

www: <http://www.egap.cz>

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Na Františku 32

110 15 Praha 1

tel.: 224 851 111

fax: 224 811 089

e-mail: mpo@mpo.cz

www: <http://www.mpo.cz>

**Národní informační středisko pro podporu jakosti
při České společnosti pro jakost**

Novotného lávka 5

116 68 Praha 1

tel.: 221 082 636 (637, 651)

fax: 221 082 229

e-mail: info.npj@npj.cz

www: <http://www.npj.cz>

Informace o Certifikačních orgánech v ČR lze nalézt na www.npj.cz
v databázi „Certifikační a inspekční orgány“

PŘÍLOHA IV: Přehled podaných žádostí a přidělených dotací

Viz dále.